

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 301/2551

นางคำ แก้วใสศรีโจทก์ นายจรูญ พรหมบัณฑิตจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 531

ย่อ / หลักกฎหมาย

เหตุที่โจทก์ซึ่งเป็นผู้ให้จะเรียกถอนคืนการให้เพราะเหตุที่จำเลยซึ่งเป็นผู้รับประพฤตินั้นคุณตาม ป.พ.พ. มาตรา 531 (3) นั้น จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ให้มีความจำเป็นเพราะขาดแคลนปัจจัยในการดำรงชีวิต แล้วผู้ให้ร้องขอความช่วยเหลือจากผู้รับ และผู้รับอยู่ในฐานะที่จะให้ได้โดยไม่เดือดร้อน แล้วผู้รับปฏิเสธที่จะให้นั้น การที่จำเลยจะขายที่ดินที่โจทก์ยกให้แก่โจทก์ห้ามปราม จำเลยจึงไปอยู่เสียที่อื่นจนโจทก์ต้องไปอาศัยอยู่กับน้องสาวนั้น จะฟังว่าโจทก์ได้ขอความช่วยเหลือจากจำเลยและจำเลยอยู่ในฐานะที่จะให้ความช่วยเหลือโจทก์ได้โดยไม่เดือดร้อน แล้วจำเลยไม่ช่วยเหลือหาได้ไม่ ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยประพฤตินั้นคุณโจทก์ตามฟ้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ยกที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 4870 ตำบลรัตนภูมิ อำเภอควนเนียง (ที่ถูกเป็น กิ่งอำเภอควนเนียง) จังหวัดสงขลา พร้อมสิ่งปลูกสร้างให้แก่จำเลยโดยเสนหา ต่อมาโจทก์แก่ตัวและยากจนลงจนไม่สามารถเลี้ยงดูตนเองได้ ในปี 2543 โจทก์ขอให้จำเลยช่วยเหลือเลี้ยงดูโจทก์ แต่จำเลยซึ่งอยู่ในวิสัยที่จะช่วยเหลือเลี้ยงดูโจทก์ได้กลับไม่ได้ช่วยเหลือและทอดทิ้งโจทก์ให้อยู่ตามลำพัง จนโจทก์ต้องมาอาศัยอยู่กับน้องสาวของโจทก์ ขอให้บังคับจำเลยไปจดทะเบียนเพิกถอนการให้ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวคืนให้แก่โจทก์เพราะเหตุเนรคุณ หากจำเลยไม่ไปให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลย และให้จำเลยคืนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ของที่ดินดังกล่าวแก่โจทก์ จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษากลับ ให้ถอนคืนการให้และให้จำเลยจดทะเบียนโอนที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 4870 ตำบลรัตนภูมิ อำเภอควนเนียง (ที่ถูกเป็น กิ่งอำเภอควนเนียง) จังหวัดสงขลา พร้อมบ้านบนที่ดินดังกล่าวคืนให้แก่โจทก์ตามเดิม หากจำเลยไม่ไปดำเนินการ ให้ถือเอาคำพิพากษาศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลย ให้จำเลยคืนเอกสารสิทธิหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) ดังกล่าวแก่โจทก์ จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาที่ได้นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นรับรองว่ามีเหตุสมควรที่จะฎีกาในข้อเท็จจริงได้ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นว่า เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2540 โจทก์ยกที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 4870 ตำบลรัตนภูมิ อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา เนื้อที่ 83 ตารางวา ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) และหนังสือสัญญาให้ที่ดินให้แก่จำเลยต่อมาจำเลยจะขายที่ดินที่โจทก์ยกให้แก่โจทก์ไม่ยอมโดยบอกจำเลยว่า หากขายแล้วโจทก์จะไม่มีที่อยู่ หลังจากนั้นจำเลยก็ไปอยู่เสียที่อื่นไม่เคยมาหาโจทก์อีก โจทก์ต้องไปอาศัยอยู่กับนางอารีย์น้องสาวโจทก์ มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า โจทก์จะเรียกถอนคืนการให้เพราะเหตุจำเลยผู้รับประพฤตินั้นคุณตามฟ้องได้หรือไม่ เห็นว่า เหตุที่โจทก์ซึ่งเป็นผู้ให้จะเรียกถอนคืนการให้เพราะเหตุที่จำเลยซึ่งเป็นผู้รับประพฤตินั้นคุณตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 531

(3) นั้น จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ให้มีความจำเป็นเพราะขาดแคลนปัจจัยในการดำรงชีวิต แล้วผู้ให้ร้องขอความช่วยเหลือจากผู้รับ และผู้รับอยู่ในฐานะที่จะให้ได้โดยไม่เดือดร้อน แล้วผู้รับปฏิเสธที่จะให้นั้น เป็นหน้าที่ของโจทก์จะต้องนำสืบความข้อนี้ แต่ข้อเท็จจริงตามทางนำสืบของโจทก์นั้น ไม่ปรากฏเลยว่าโจทก์เคยขอความช่วยเหลือจากจำเลยและจำเลยอยู่ในฐานะที่จะให้ความช่วยเหลือได้โดยไม่เดือดร้อนแล้วจำเลยปฏิเสธที่จะให้ความช่วยเหลือแต่อย่างใด การที่จำเลยจะขายที่ดินที่โจทก์ยกให้แต่ถูกโจทก์ห้ามปรามจำเลยจึงไปอยู่เสียที่อื่น จนโจทก์ต้องไปอาศัยอยู่กับน้องสาวนั้น จะฟังว่าโจทก์ได้ขอความช่วยเหลือจากจำเลยและจำเลยอยู่ในฐานะที่จะให้ความช่วยเหลือได้โดยไม่เดือดร้อนแล้วจำเลยไม่ช่วยเหลือหาได้ไม่ ส่วนที่จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การนั้นก็มิได้มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้ถือว่าจำเลยยอมรับข้อเท็จจริงตามฟ้องของโจทก์แต่อย่างใด ข้อเท็จจริงรับฟังไม่ได้ว่า จำเลยได้ประพฤติเนรคุณโจทก์ตามฟ้อง โจทก์จึงไม่มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนการให้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 531 (3) ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษามานั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น" พิพากษากลับให้ยกฟ้องโจทก์

องค์คณะ

สมชัย เกษขุมพล · บุญรอด ตันประเสริฐ · สอนง เล่าศรีวรกต

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/301/2551>